

reportatge

Pintures i paraules

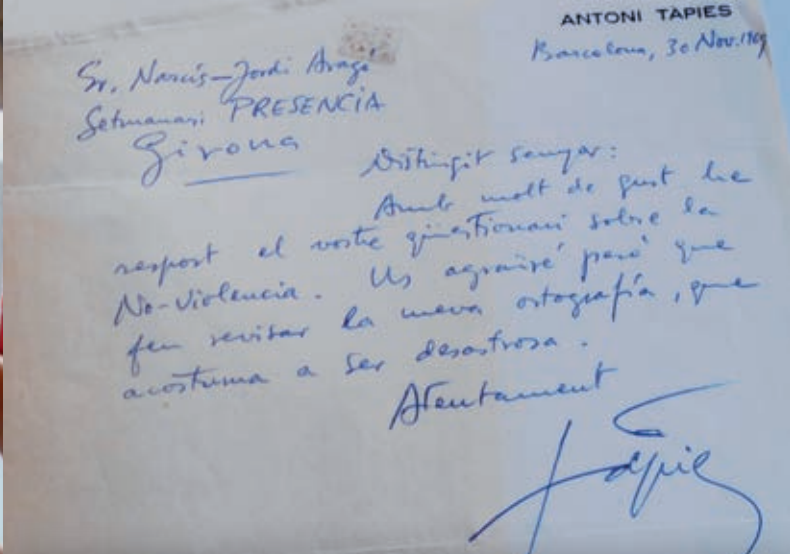
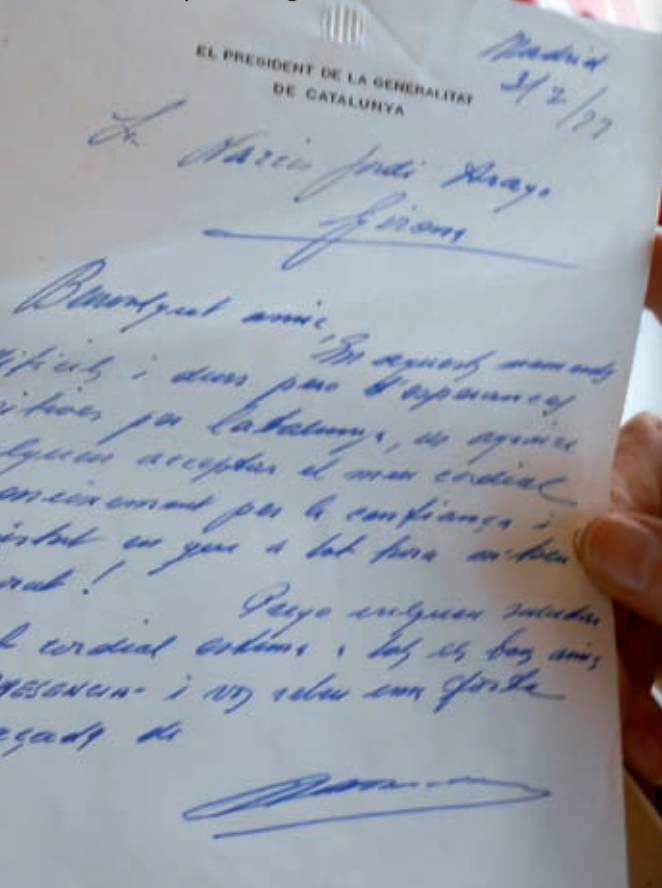
El llegat de Mercè Huerta i Narcís-Jordi Aragó

Papers, imatges i, sobretot, emocions. Superats amb escreix els vuitanta anys, el matrimoni format pel periodista i escriptor Narcís-Jordi Aragó i la pintora Mercè Huerta ha signat un conveni de donació i cessió dels drets del seu fons documental i artístic a l'Ajuntament de Girona, que el custodiarà, preservarà i divulgarà a través de l'Arxiu Municipal.

JOSEP PASTELLS > TEXT I FOTOS

Els dos cònjuges han optat per una solució intermèdia: mentre visquin, es reserven l'usdefruit de bona part del fons donat. «No volem buidar la casa abans d'hora», bromeja ell. «Ha sigut una decisió una mica dura», admet ella. «La nostra voluntat era donar-ho perquè se salvés, però ens preguntàvem si valia la pena salvar-ho», confessa Aragó. «I tant, que val la pena!», afirma, categòric, l'arxiver municipal, Joan Boadas. «La donació de Mercè Huerta ens és molt útil per oferir una triple mirada: de l'artista, de la docent i d'una dona en temps més difícils pel que fa a la creació i l'ensenyament per a les dones», assenyala l'alcalde, Carles Puigdemont. Pel que fa a la part cedida per Narcís-Jordi Aragó, Puigdemont afirma: «És una aportació imprescindible per al relat de la història de la Girona contemporània i també de les comarques gironines».

Els documents acumulats fan molt més que donar fe d'una trajectòria professional indestruïble de la història del periodisme gironí

El matrimoni —instal·lat a la tercera planta de la Casa Masó, amb unes vistes esplèndides sobre l'Onyar— viu envoltat de llibres i quadres, de lletres i art. El seu pis, lluminós i confortable, és un espai propici per a la creació i la reflexió, per girar la vista enrere i as-saborir la feina realitzada. El fons cedit per ella es pot descriure amb certa precisió: quinze olis sobre tela pintats entre 1966 (*Amsterdam*) i 2014 (*Horitzó*); quinze acrílics sobre paper creats del 1987 al 2011; una carpeta amb dibuixos de tècniques diverses; una altra carpeta amb materials del seu pas pels tallers d'Isidre Vicens i Domènec Fita; material relacionat amb la seva tasca com a professora de l'Escola Municipal d'Art i amb cursets que feia en centres cívics i altres espais de la ciutat; cartells i catàlegs d'exposicions i la triple retrospectiva que li van dedicar, el 2008, la Casa de Cultura, la Fundació Valvi i la Fundació Fita.

Epistolari fascinants

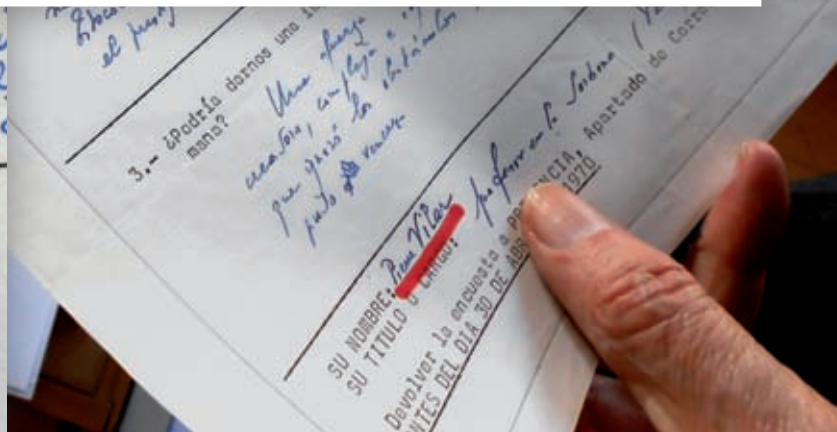
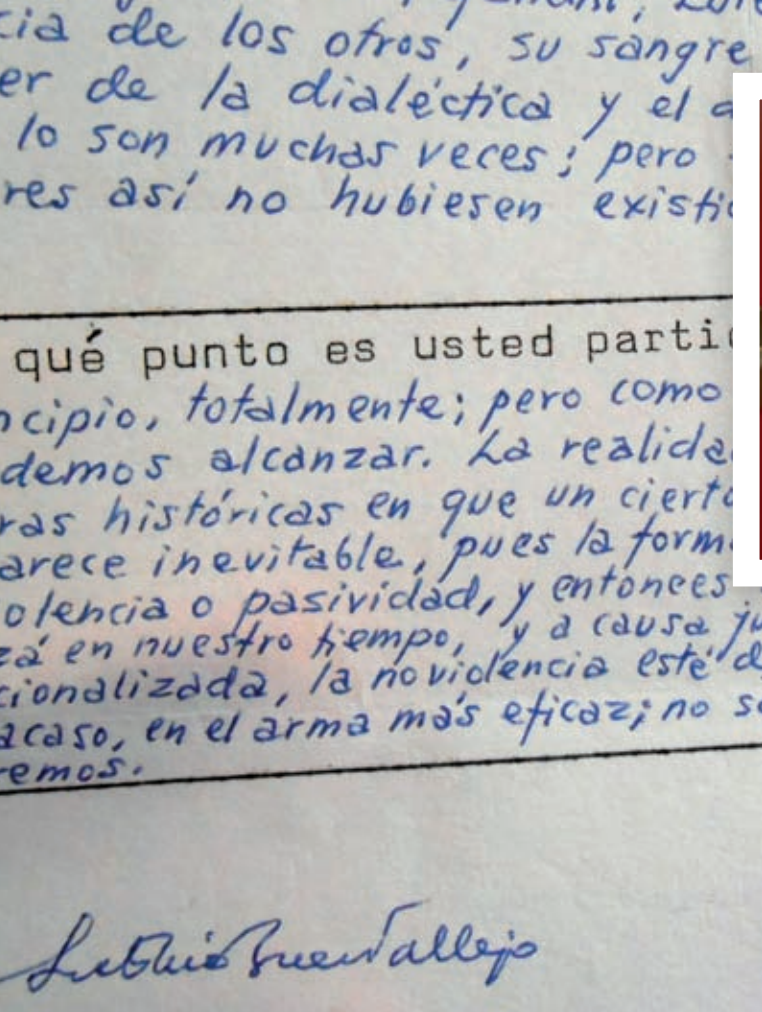
El fons cedit per ell no és que sigui immens, però després de seixanta anys exercint de periodista i literat, durant

>> *Un arxivador del fons de Narcís-Jordi Aragó. A sobre i a l'esquerra, cartes autògrafes de Josep Tarradellas i Antoni Tàpies.*

els quals ha ocupat, entre altres càrrecs, la direcció del setmanari *Presència* (1967-1980) i de la *Revista de Girona* (1985-2009), els documents acumulats —més d'un miler de carpetes amb cartes, articles, manuscrits i mecanoscrits de llibres i intervencions orals, retalls de premsa utilitzats com a documents de treball, guions radiofònics i audio-

Una estimulants col·lecció de cartes, un deversall de comentaris i confidències que ultrapassen els límits de la ciutat per configurar un formidable mosaic de paraules d'innegable valor intel·lectual

visuals, cursos impartits...— fan molt més que donar fe d'una trajectòria professional indeslligable de la història del periodisme gironí. I no només per la visió panoràmica que proporcionen els textos inèdits, les 500 diapositives en color sobre Girona realitzades entre 1950 i 1990 i les 650 fotografies en blanc i negre sobre indrets, persones i fets gironins, sinó sobretot per l'estimulant col·lecció de cartes, un deversall de comentaris i confidències que ultrapassen els límits de la ciutat per configurar un formidable mosaic de paraules d'innegable valor intel·lectual. I és que la profusió de personatges rellevants que han mantingut contacte amb Aragó i la varietat i profunditat de les seves aportacions ofereixen un recorregut fascinant pel territori del pensament i la reflexió. Impossible esmentar-los tots en tan poques línies, però aquesta síntesi, tan arbitrària com qualsevol altra, donarà una idea de l'interès dels epistolari: polítics (Josep Tarradellas, Josep Pallach, Ernest Lluch, Joaquín Ruiz-Giménez); eclesiàstics (Narcís Jubany, Damià Estela, Modest Prats); historiadors (Pierre Vilar, Lluís Pericot,

Santiago Sobrequés); escriptors (Salvador Espriu, Aurora Bertrana, Miguel Delibes, Antonio Buero Vallejo); periodistes (Manuel Bonmatí, Carles Sentís), artistes (Antoni Tàpies, Esther Boix). El fet que moltes de les cartes siguin escrites a mà les fa encara més captivadores i, en paraules d'Aragó, les converteix en «peces de museu».

Marquès i el Maig francès

Metòdic i ordenat, ho té tot arxivat per dates i temàtiques, de manera que no li costa gens trobar, per exemple, la correspondència creuada amb Enric Marquès quan el pintor i escriptor vivia a París i col·laborava a *Presència*. «Teníem una complicitat especial; jo li explicava coses d'aquí i ell d'allà», comenta mentre cerca una carta datada l'11 de juny del 1968. Vegem-ne un fragment: «Aquest mes de maig, a París, té ja i tindrà segurament encara molta transcendència en els països dits desenvolupats que semblaven (pel propi grau de benestar) a recés de subversions globals. La contestació en alguns sectors ha sigut i continua sent total, de dalt a baix; en tot tipus d'estaments la

>> *Galàxia, una de les obres donades per Mercè Huerta, i textos manuscrits d'Antonio Buero Vallejo i Pierre Vilar.*

base s'ha alçat contra la jerarquia conformista i estacionària», deia Marquès. Gairebé set anys després, el 19 de març del 1975, i ja des de Llagostera, mostrava el seu vessant més poètic: «Aquest matí - Sant Josep - m'he aixecat amb les teulades i les plantes nevades. Pobres arbres que ja havien florit! La llum és lletosa, barreja de nòrdic i de meridional. És bonic i auster, irreal». Aragó

El fons cedit per Narcís-Jordi Aragó conté també textos de Carles Rahola, poemes inèdits de Maria Castanyer i expedients de censura del Ministerio de Informació franquista contra revistes comarcals

admet que de vegades no tenia temps de contestar les missives. «En Jaume Ministrall sempre se'm queixava», comenta. En el cas de Josep Tarradellas, es van fer amics després que, en l'etapa de l'exili, el president de la Generalitat es fes subscriptor de *Presència* a través de la seva dona, Antònia Macià.

El fons cedit per Narcís Jordi Aragó conté també textos de Carles Rahola, poemes inèdits de Maria Castanyer i expedients de censura del Ministerio de Informació franquista contra revistes comarcals. Cada carpeta té la seva història; cada full mereix ser llegit i estudiat, ni que sigui per aclarir petits misteris com què va escriure exactament cadascun dels autors del llibre *Girona, grisa i negra*, signat el 1973 per Aragó, Jaume Guillamet, Pius Pujades i Just Manuel Casero. Els manuscrits d'aquesta obra col·lectiva permeten esbrinar-ho. I el fons donat per Aragó conté molts altres al·licients que haurien de fer venir saliva a periodistes i historiadors, a qualsevol persona —gironina o no— amb inquietuds culturals.

Josep Pastells és escriptor.